

SPODBUDNI
NAČRTI

Razmah Kmetijske zadruge Ljubljana

Na področju pospeševanja kmetijstva je bilo na območju občine Vič-Rudnik v zadnjih letih storjenega bolj malo. Zadeve so se začele hitreje premikati z ustanovitvijo Kmetijske zadruge Ljubljana, vendar so še očitni sledovi preteklosti. Vičani z družbenimi organizacijami na področju kmetijstva niso imeli posebne sreče. Precej krivde je v tem, da kmetijstvo dolga leta sploh ni bilo deležno pozornosti in tako se je tudi nekdanji Agrokombinat Barje srečaval s hudimi težavami. Z vključitvijo Barja v Ljubljanske mlekarne se je položaj skorajda poslabšal, saj je kmetijstvo dobilo sicer ime zveneče firme, vendar se v resnici ni nič izboljšalo.

»V KZ Ljubljana smo se morali takoj lotiti obsežnih akcij, ki imajo za končni cilj uspešno družbeno kmetijsko organizacijo, ki naj pomaga kmetom in razvija kmetijstvo.

Skratka, odigrati moramo svoje vloge na tem področju» poudarja direktor KZ Ljubljana inž. JOŽE TANKO. »V letih do leta 1985 moramo bistveno spremeniti na bolje vrsto stvari. Seveda bomo to uspeli le pod tem pogojem, da bodo tudi v širši družbeni skupnosti imeli poslušne le za nas, marveč za kmetijstvo kot celoto. Sedaj namreč ta stroka kot celota ni v zavirljivem položaju. Krma za živino je dražja kot odkupna cena in zato živino kmetje sedaj množično opuščajo. To pomeni veliko ponudbo in pritisk na nas za odkup. To pomeni, da bo prihodnje leto sredi leta zmanjkalo mesa. Sedaj bo založenost z mesom dobra, pozneje pa se bo zataknilo. To povzroča na trgu nihanja, kar ni dobro za razvoj. Sedaj se trudimo za izvoz, vendar je naš veliki odkupovalec Grčija postal član EGS in to pomeni zaporo za naše meso. Podobne težave so z mlekom, ki se ga kmetom ne splača pridelovati. Celo tako daleč smo šli pred nekaj meseci, da smo hoteli zmanjševati odkupe in jih tudi zmanjševali. Kakšno je bilo pomanjkanje mleka, se spominja vsak. V našem kmetijstvu moramo zagotoviti stabilnejše odnose in trajnejša razmerja, sicer bomo imeli stalne težave.«

V KZ Ljubljana kanijo na področju TZO Vič sedaj sanirati obstoječe stanje in sicer predvsem trgovine z repromaterialom na Igu in v Podpeči tako, da bosta lahko oskrbovali še širše območje. Sedaj sta ti dve trgovini sploh edini, ki zmoreta oskrbo kot jo potrebujemo. Trgovine in skladišča na področju TZO Vič bodo posodobili in uredili manjša

nova skladišča. Na Igu bodo obstoječa skladišča dogradili tako, da bo tam poslej večji center in servis za kmetijsko mehanizacijo. O tem se dogovarjajo s Hmežadom in Štorami, ki so pooblašeni za takšen servis. Prostor za takšno dejavnost imajo na Igu. Dograditi nameravajo tudi skladišče v Podpeči in na Dobrovi.

Tudi izven občine ima Kmetijska zadruga Ljubljana načrte. V okviru TZO Dobrunje morajo zgraditi prodajni prostor, saj imajo sedaj le barako. Uredili bodo zbiralnice za mleko in prodajalno, za katero so že izdelali načrt. Sanirali bodo prostore v Zadobrovi in skupaj s krajevno skupnostjo tudi stari zadrugi dom v Besnici.

Na območju občine Grosuplje imajo tudi svoje načrte. KZ je prevzela vse trgovine splošnega pomena, ki so v zadrugi domovih in so bile doslej v okviru TOZD Trgovina Ljubljanskih mlekar. Skupaj z »Emono« bodo šli v sanacijo vseh trgovin najprej v Podtaboru in potem še v drugih krajih. Tako se bo izboljšala splošna oskrba. Ob teh prenovah bodo uredili tudi oddelke za oskrbo z repromaterialom za kmetijstvo.

V naslednji fazi bodo v KZ Ljubljana šli v gradnjo večjega centra na območju občine Grosuplje. Ta center na robu Ljubljane bo oskrboval celotno območje z gradbenim in kmetijskim repromaterialom.

Do leta 1980 bodo zgradili ali dokončno uredili vse zbiralnice mleka. Teh je skupaj okoli 60. Ob vsem tem, ko načrtujejo naložbe, niso pozabili na pospeševalno službo. To so uspeli organizirati in TZO Vič bi potreboval tri pospeševalce, namesto sedanjih dveh.

Z ureditvijo novih prostorov na Igu in na Dobrovi se bo TZO Vič precej približal ljudem.

»V KZ Ljubljana moramo zagotoviti bolj čvrste odnose pri proizvodnji mleka. Le tako bomo lahko oskrbovali trg, saj mora imeti kmet-kooperant določena zagotovila, ki mu zagotavljajo bodočnost. Šli bomo tudi v proizvodnjo povrtnin in jo prodajali preko Sadje-zelenjava. Začeli bomo razvijati tudi gojenje ovac. Skupaj z »Grudo« bomo šli v načrtno gojenje konjev. Tu se bo vključil tudi veterinarski zavod in lahko bomo sedanje število 400 konjev povečali na 700«, pravi inž. Jože Tanko.

Z Ino iz Kutine — tovarno umetnih gnojil, občino Moste-Polje, »Emono« in »Hmežadom« bomo v naslednjih letih s skupnim vla-

ganjem in združevanjem sredstev zmogli načrtati program.

Vse naložbe bodo znašale 13 milijonov dinarjev. Te naložbe bi morale dobiti tudi širšo podporo, saj KZ Ljubljana odigra v pomembno vlogo pri oskrbi mesta Ljubljane. Samo mleka proizvedejo 8 milijonov litrov na leto.

»Imamo določene težave, ki so posledica preteklosti. Kolektiv naše zadruge namreč meni, da delitev premoženja, ko smo se kot TOZD Posestva osamosvojili in ustanovili KZ Ljubljana, ni bila pravična. V Ljubljanskih mlekarnah tedaj niso pravilno razdelili vsega. Ostali smo npr. brez poslovnih prostorov in smo tako najbolj skromna KZ v vsej republiki. Res, da smo na začetku, vendar ob pravičnejši delitvi bi bili lahko v boljšem položaju,« meni direktor.

MILOVAN DIMITRIČ

Zakaj kasnitev gradnje šole na Rakitni?

Že pred 20 dnevi so bila na banki zbrana vsa sredstva, potrebna za gradnjo šole na Rakitni. Izobraževalna skupnost Ljubljane je morala na intervencijo banke dostaviti še določene podatke. Te je dostavila pred 8 dnevi. 10. 7. 1979 je banka izdala virman o zagotovitvi sredstev. Še isti dan je bil virman poslan izvajalcu del SGPV Grosuplje, ki pa dela na objektu ne more pričeti, dokler nima odprtega akreditiva v banki.

Komite za družbene dejavnosti je neprestano preverjal stanje glede nakazila sredstev in izdaje virmana, vendar je banka zadrževala izdajo tega.

Preverjeno je, da je banka virman za sredstva izdala in ga je Izobraževalna skupnost poslala SGP Grosuplje, ki je pripravljeno takoj pričeti z gradbenimi deli za šolo Rakitna.

PREDSEDNIK KOMITEJA
ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI
PRI IZVRŠNEM SVETU
SKUPŠČINE OBČINE
ANTON BREGAR

PEKARNA CENTER ZAPRLA 2 TRGOVINI

Kje je pot iz začaranega kroga?

Emonina TOZD Pekarna Center, ki ima svoj sedež na Tržaški 90, ni splošno družbeno pomembna le za viško občino, temveč za vso Ljubljano. Pekarstvo pa je panoga, ki se stalno otepa s kadrovskimi problemi, tako v proizvodnji, kot v trgovini. Tudi Pekarna Center ni pri tem nobena izjema. Kot eden izmed nosilcev gospodarskega razvoja so pomembni predvsem za oskrbo mesta z živili. V Ljubljani imajo 8 prodajal, od tega v naši občini 4, v Litiji pa dve. Dve prodajalni na Viču so bili te dni prisiljeni zapreti.

Vse prodajalne so klasičnega tipa in prodajajo izključno živila. Higijenski in tehnični nivo je povsod dokaj nizek.

Vprašljivo je ali je to sploh dopustno, ne le zaradi predpisov, temveč tudi zaradi etičnih norm, da kruh, kot odprto živilo prodajajo v tako slabih razmerah. Pekarna ima zelo malo sredstev, zato je adaptacija trgovin nemogoča. Največji problem v trgovinah pa je kronično pomanjkanje kadrov.

Pa to ne pesti le »Center«, temveč vso ljubljansko maloprodajno mrežo. Še posebej je to problem pereč v času dopustov.

Prodajalk namreč ne morejo »prikleniti« za pult v trgovini. Tu pa so še številni bolniški izostanki. Odpovedi zaposlitve so postale nekaj vsakdanjega. Zelo težko pa dobijo ustrezna nadomestila. Položaj je trenutno, kot zatrjujejo v »Centru«, brezizgleden in vodi le navzdol.

Poslovanje živilske maloprodajne mreže povzroča nenehno izgubo. Stroški so zelo visoki, marže so manjše kot drugje. Prodajalna kruha ne more poslovati brez izgube. Centrove trgovine si nekoliko pomagajo s prodajo brezalkoholnih in alkoholnih pijač, del izgube pa pokrijejo delavci v proizvodnji, ki pa tudi ni na ravno trdnih nogah. Proizvodnja Centra je namreč tehnološko daleč pod nivojem svoje panoge.

V TOZD poudarjajo, da je njihova osnovna dejavnost proizvodnja pekarskih izdelkov, ne pa maloprodaja. Za to so poklicane druge specializirane organizacije.

Svoje trgovine naj bi zato sčasoma ukinili. Tako so te dni zaprli poslovalnico na Tržaški 69 in Eipprovi 17. Zakaj?

Poslovalnica na Tržaški je bila v neprijetnih, majhnih prostorih brez sanitarij.

Merila je vsega skupaj le 25 kvadratnih metrov. Že nekaj časa je poslovala samo dopoldne. V njej je bila zaposlena le ena prodajalka. Redno preskrbo s kruhom in drugimi pekarskimi izdelki na tej točki so zagotovili. V neposredni bližini sta namreč dve Mercatorjevi prodajalni in poslovalnica Ljubljanskih mlekar. Z Mercatorjevo trgovino, ki je pri sosednjih vratih sedanje Centrove poslovalnice, so se dogovorili, da bodo količine pekarskih izdelkov, ki so jih doslej prodali v svoji poslovalnici, vozili k njim. Sicer pa tudi trgovina na Tržaški 90 ni daleč.

Trgovina v Eipprovi 17 je bila v še manjših prostorih. Prodajni prostor tu meri le borih 18 kvadratnih metrov. Promet v trgovini je bil dokaj majhen. Lani so v celem letu imeli na primer le 1,9 milijona dinarjev prometa, torej manj, kot kaka veleblagovnica v enem dnevu! Pa še večino tega prometa so realizirali s prodajo pijač. Kruha so mesečno prodali le za kakih 20.000 dinarjev. Približno enaka prodajalna na Pražakovi pa ima na mesec od 120 do 130 tisoč dinarjev prometa, ker je na mnogo prometnejši točki. Podobno kot na Tržaški, so se tudi tu za ustrezno preskrbo dogovorili s sosednjo Mercatorjevo prodajalno. Za potrošnike je torej poskrbljeno.

Lani so imeli pri Pekarni Center v vseh desetih svojih prodajalnah skupaj 3,82 milijona dinarjev izgube. V svojih trgovinah prodajo le slabih 12 odstotkov vse svoje proizvodnje. Škoda je torej mnogo večja od koristi. Imeti prodajalno samo za pekarske izdelke oziroma kruh je absurd.

Te probleme pa bo morala reševati širša družbena skupnost, saj to ni le notranji problem TOZD, ki je širšega družbenega pomena.

IVO BREČIČ

Več bo treba napraviti na področju preskrbe z mlekom